CYNLLUN GWERS AR GYFER SEGURA DIM MWY

Dyniaethau

Disgrifiadau o ddysgu

- Rwy'n dechrau cydnabod yr effeithiau rydw i'n eu cael ar y byd naturiol.
- Rwy'n dechrau deall bod canlyniadau i fy ngweithredoedd i a gweithredoedd eraill.

Amcanion dysgu:

- Rwy’n gallu nodi rhai ffynonellau llygredd aer.
- Rwy’n gallu esbonio sut mae llygredd aer yn effeithio ar bobl.

Datblygu sgiliau

- Rhannu meddyliau a barn
- Gwrando ar feddyliau a barn pobl eraill a'u parchu

Adnoddau sydd eu hangen

- Cynllun Gwers Segura Dim Mwy
- Cyflwyniad Gwers Segura Dim Mwy
- Gêm Didoli Gweld y Mwg
- Poster Ymgyrch Enghreifftiol
- Taflen Ffeithiau Rhieni
- Tystysgrif Hyrwyddwr Aer Glân
- Taflen Weithgaredd Bod yn Hyrwyddwr Aer Glân
- Geiriau allweddol, os oes angen

Geirfa allweddol	Dysgu blaenorol
aer, ocsigen, anadl, anadlu, segura, ysgyfaint, llygredd, mygdarth, mwg, plaladdwyr, cemegau, Daear, naturiol, amgylchedd, amddiffyn, bywyd, cyflwr yr ysgyfaint, asthma, salwch, dinesydd byd-eang, cyfrifoldeb, coed, planhigion, ffatrïoedd, cerbydau, plastig, ailgylchu, llygredd	Efallai y byddai'n ddefnyddiol bod wedi dysgu ychydig am y corff dynol ac i ddisgyblion ddeall ein bod ni'n defnyddio ein hysgyfaint i anadlu. Gallech ddangos i ddisgyblion ble mae ein hysgyfaint wedi'u lleoli yn ein cyrff, efallai ar boster neu gyda fideo syml am yr ysgyfaint.

Amser	Gweithgaredd Athrawon	Addasiadau
15 munud	Fel dosbarth cyfan, rhannwch y **Cyflwyniad Gwers** i ddysgu am segura ceir a sut mae hyn yn cyfrannu at lygredd aer o amgylch ysgolion. Esboniwch y gall hyn gynyddu'r swm o fygdarth gwenwynig o amgylch yr ysgol. Trafodwch bwysigrwydd aer glân a phethau y gallwn ni i gyd eu gwneud i wella'r mater o lygredd aer. Esboniwch i blant y gwahaniaeth rhwng ceir trydan a cheir sy'n rhedeg ar danwydd a sut mae ceir trydan yn well i'r amgylchedd. Rhowch amser i ddisgyblion ymateb i'r cwestiynau yn y cyflwyniad, gan sicrhau bod disgyblion yn gwrando ar sylwadau a barn ei gilydd ac yn parchu eu gilydd.	Esboniwch eirfa yn y cyflwyniad yn ôl yr angen. Ewch ati i wahodd ac ateb cwestiynau drwy'r cyfan i sicrhau dealltwriaeth y disgyblion.
10 munud	Rhannwch y daflen **Gêm Didoli Gweld y Mwg** i ddisgyblion. Gofynnwch iddyn nhw ddidoli'r lluniau yn 'llygredig' vs 'glân'.	Cynorthwywch blant i drefnu'r lluniau yn y lle cywir, gan eu hannog i feddwl pam mae pob un yn llygru neu'n gwneud yr aer yn lân.
10 munud	Dewch â'r dosbarth yn ôl at ei gilydd i drafod eu hatebion a'u rhesymau dros ddidoli ym mhob categori. Trafodwch gyda’r plant pam mae rhai cerbydau yn creu mwy o lygredd nag eraill a'r dewisiadau bach y gallwn ni i gyd eu gwneud i gyfrannu at lai o lygredd aer e.e. cerdded, beicio neu fynd ar y bws i'r ysgol, gofyn i rieni ddiffodd eu hinjans wrth aros yn agos at yr ysgol.	Rhowch gyfle i unrhyw blant sydd â mwy o ddealltwriaeth o lygredd aer neu gyflyrau'r ysgyfaint fel asthma i ddweud mwy amdano wrth y dosbarth.
15 munud	Rhannwch y **Poster Ymgyrch Dosbarth Enghreifftiol** gyda disgyblion. Eglurwch eu bod yn mynd i greu eu poster eu hunain i annog camau cadarnhaol fel 'Diffoddwch eich injan wrth aros' neu 'Cerddwch i'r ysgol pryd bynnag y gallwch chi'. Gyda’ch gilydd, taflwch syniadau am sloganau eraill y gallai'r plant eu defnyddio ar gyfer y posteri hyn.	Cefnogwch y plant i wneud y posteri yn ddiddorol ac yn drawiadol.
10 munud	Gofynnwch i'r plant feddwl am Addewid Aer Glân sy'n manylu ar gamau y byddant yn eu gwneud i helpu i leihau llygredd aer a cheir segur e.e. 'Byddaf yn cerdded, beicio neu’n mynd ar sgwter i'r ysgol!'. Os oes amser, gallai plant dynnu llun o'r hyn y byddant yn ei wneud i helpu neu ysgrifennu eu haddewid ar stribed o bapur i'w arddangos yn yr ystafell ddosbarth.	Efallai y bydd angen crynodeb ar rai plant o'r camau y gallent eu cymryd yn ystod yr adran hon.

Myfyrdodau gwers / camau nesaf / nodiadau athrawon

Cyfleoedd asesu

- Ydy disgyblion yn gallu esbonio beth yw segura ceir a sut mae hyn yn cyfrannu at lygredd aer?
- Ydy disgyblion yn gallu disgrifio pam mae aer glân yn well i ni?
- A all disgyblion nodi camau y gallwn ni eu cymryd i wella ansawdd aer?

Awgrymiadau ar gyfer dysgu yn y dyfodol

- Efallai yr hoffech chi fynd â phlant am dro o amgylch yr ysgol i'w helpu i nodi ardaloedd lle mae cyfleoedd ar gyfer aer glanach.

Cyfleoedd dysgu yn y cartref

- Mae'r Pecyn Dysgu yn y Cartref yn cynnwys **Taflen Gweithgaredd Byddwch yn Hyrwyddwr Aer Glân! , Tystysgrif Hyrwyddwr Aer Glân a Thaflen Ffeithiau Rhieni** er mwyn i blant nodi a helpu i leihau segura ceir ger cartref neu ysgol. Gall plant dreulio amser yn edrych y tu allan i'r cartref neu wrth fynd am dro yn gweld ceir sydd wedi stopio ond gyda'u hinjans ymlaen a thynnu llun o'r hyn maen nhw'n ei weld.
- Anogwch ddisgyblion i siarad ag oedolyn gartref am segura ceir a pham mae aer glân yn bwysig.
- Dywedwch wrth blant yr hoffech chi iddyn nhw ddod yn 'Arwyr Aer'. Anogwch blant i gerdded, fynd ar sgwter neu feicio i'r ysgol un diwrnod yn yr wythnos. Os oes angen i blant deithio i'r ysgol mewn car, anogwch nhw i atgoffa eu hoedolion i ddiffodd eu hinjans pan fyddant wedi parcio. Pan fydd plant yn dychwelyd eu gweithgaredd neu'n dweud rhywbeth maen nhw wedi'i wneud i hyrwyddo aer glân, rhowch **Dystysgrif Hyrwyddwr Aer Glân** iddynt. Gellid arddangos y tystysgrifau ar wal yr ystafell ddosbarth gyda phost yn esbonio beth wnaeth y plentyn i ddod yn 'Hyrwyddwr Aer Glân'.